

43138 - Ölünün kabirdeki sorgusunun şekli

Soru

Kabrinde oturtulacağı ve tartışılacağı konusunda ölünün kabirindeki sorgusu gerçek midir?

Detaylı cevap

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Ölünün, kabirindeki sorgusu hiç şüphesiz gerçektir. Zirâ insan, kabrinde (Münker ve Nekir adlı iki melek tarafından) oturtulacak, tartışılacak ve sorguya çekilecektir.

Birisi çıkıp da: Kabrin içerisi dardır. Dolayısıyla ölü kabrinde nasıl oturtulacaktır? Diye soracak olursa, ona şöyle cevap veririz:

Birincisi:

Mü'minin, gayb ile ilgili konuları kabul edip tadik etmesi ve bu konuda nasıl ve niçin gibi sorular sormaması gerekir. Çünkü nasıl ve niçin gibi soruları, ancak şüphe eden kimse sorar. Allah Teâlâ ve elçisinin haber verdiği şeylere îmân eden ve gönül hoşnutluğuyla onları kabul eden bir kimse, bunlara teslimiyet gösterir ve: 'Onun keyfiyetini, en iyi bilen Allah Teâlâ'dır' der.

İkincisi:

Kabirde ruhun bedenle birlikte olması, onun hayatta bedenle birlikte olması gibi değildir. Dolayısıyla ruhun bedenle birlikte olmasında, insanın idrak edemeyeceği büyük hikmetler vardır. Ruhun ölümden sonra bedenle birlikte olması ile hayatta bedenle birlikte olması birbiriyle kıyaslanamaz.

Nitekim insan, rüyasında kendisini bir yere gidip gelirken, yolculuk yaparken ve bazı insanlarla konuşurken görebilir.

-Rüyasında kendisini hayatta olan veya ölmüş kimselerle biraraya gelirken görebilir.

-Rüyasında güzel bir bahçesi veya karanlıklar içinde yalnız bir evi olduğunu görebilir.

-Rüyasında kendisini rahat bir arabaya binmiş halde görebilir.

-Bazen rüyasında tedirgin eden bir arabaya binmiş halde görebilir.

-İnsan yatağında iken ve hiçbir şey, hatta üzerindeki örtüsü bile değişmeden bütün bunlar olabilir. Buna rağmen biz, bunu açıkça hissederiz. Buna göre ruhun ölümden sonra bedenle birlikte olması, uyanık veya uyku halinden tamamen farklıdır. Ruhun, ölümden sonra idrak edemediğimiz başka bir hali vardır. Dolayısıyla insan, -kabri sınırlı ve dar olsa bile- kabrinde oturtulabilir ve sorguya çekilebilir.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'den sahih olarak bu şekilde gelmiştir. Bunu bize o tebliğ etmiştir. Bize düşen ise, onu tasdik edip itaat etmektir.

Nitekim Allah Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا
[سورة النساء الآية: 65] تَسْلِيمًا

"Hayır! Rabbine yemîn olsun ki, onlar kendi aralarında çıkan anlaşmazlıklarda (hayatta iken) seni, (vefatından sonra da sünnetini) hakem kılıp sonra da senin verdiğin hükme içlerinde hiçbir sıkıntı duymadan ve ona tam bir teslimiyetle boyun eğmedikçe, îmân etmiş olmazlar." (Nisâ Sûresi: 65)